

Супрун Дар'я Миколаївна

доктор пед. наук, професор

Професор кафедри спеціальної психології та
медицини факультету спеціальної та інклюзивної освіти,

НПУ ім. М.П.Драгоманова,

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ В ПРОЦЕСІ ТЕХНОЛОГІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО СУСПІЛЬСТВА.

Інтеграція університетів в світові процеси сприяє оновленню науковоосвітнього, особистісного й організаційного потенціалу ЗВО на індивідуальному, інституціональному й системному рівнях. Об'єктивною ж реальністю розвитку освіти сьогодення є розширення міжнародних зв'язків й інтеграція до європейської спільноти та необхідність пошуку конструктивних ідей щодо вирішення проблеми оптимізації та інтенсифікації формування технічної, іншомовної тощо професійної компетентності в епосі діджиталізації [3; 4]. Отже, інтернаціоналізація освітньої сфери – чинник становлення глобального простору вищої освіти, що класифікується як зовнішня (міжнародна академічна мобільність он-лайн) і внутрішня (впровадження світових стандартів, навчальних он-лайн курсів, міжкультурних он-лайн програм тощо) [4]. Значні соціально-економічні зміни, що відбуваються в Україні останніми роками зумовлюють необхідність підготовки нової генерації спеціалістів, здатних коректно реагувати на ситуацію саме інклюзивного суспільства. В даних умовах особливої важливості набуває пошук ефективних шляхів професійної підготовки майбутніх фахівців, серед яких формування професійної мобільності є одним з найбільш перспективних. Серед факторів, що забезпечують професійну мобільність є висока адаптованість до варіативних соціальних ситуацій (період COVIDу), функціонально різних видів діяльності. Важливість професійної мобільності для професійної підготовки в контексті інклюзивної освіти зумовило наш дослідницький інтерес [5, с.239].

Отже, значущим питанням провадження інклюзії є асистивні /допоміжні/ технології: розробка, доступність. Наведемо досить варіативні класифікації:

1) *за призначенням користувача*: для особистого користування особами з особливими потребами; для постачальників послуг для осіб з особливими потребами; технологія як частина універсального проектування

2) *за цільовою групою*: вади зору; вади слуху; фізичні вади; специфічні проблеми при навчанні та когнітивні порушення; психічні розлади та розлади аутистичного спектра; хронічні захворювання тощо.

Віртуальна реальність в освіті, зазначимо, викликала і проблемні питання, виявила переваги та недоліки, вказала на шляхи вирішення. Отже, епоха діджиталізації – період COVIDу спричинила надзвичайне прискорення змін (стрибок у 2-7 років). Ще рік тому не можна було собі уявити суто онлайн дистанційні програми, а зараз їх вже акредитують і все університетське навчання (окрім клінічної підготовки) проходить он-лайн. Розпочинається дискусія з приводу того, що «он-лайн» – це якісно чи ні, адже на цей шлях стали топ-університети: Кембридж, Оксфорд, університети у США, ...

Слід зазначити, що систематична підтримка процесів трансформації стає необхідністю: он-лайн середовище зовсім інше, потрібно навчитися змінювати умови, структуру курсів, але це не означає зниження якості чи вимог; маємо відмовитися від зворотів «або/або», ми шукаємо рішення, що буде гібридним; необхідно зрозуміти, як студенти навчаються онлайн; ключовою є підтримка цифрових компетенцій усіх учасників навчального процесу [4, с.384].

Безумовно, найбільшою проблемою є соціалізація. Студенти під час пандемії проживають більше депресивних відчуттів, відсутність соціалізації та соціальних зв'язків. Наразі чи не найбільша освітня тема – як за допомогою технологій забезпечити соціальну близькість, адже одним із ключових параметрів освіти є соціальний капітал, але що з цим робити в он-лайн середовищі.

В умовах сьогодення необхідністю визначається саме міжнародне навчання онлайн (online international learning), що підтримується такими факторами, як: спільні проекти кількох університетів; важливість створення для студентів такого спільного завдання, над яким вони працюватимуть у міжнародній команді; існування мережі для пошуку партнерів; перевагою є підвищення міжнародних компетенцій та мовних знань; прийняття різноманітності, толерантність до варіативних поглядів на навчання є необхідністю сучасного світу [4].

Міжнародне навчання онлайн містить компонент рефлексії, завдання чітко визначені; відповідність міжнародним принципам.

Модель COIL (Collaborative online international learning) – це: об'єднана аудиторія з усього світу; співпраця – студенти та викладачі співпрацюють заради спільної мети; міжнародний досвід – і студенти, і викладачі здобувають новітній міжнародний досвід; студентськоцентрична стратегія: викладач надає стратегію, що спонукає студентів співпрацювати для створення продукту, який показує результат; спілкування ключове: щоб досягти результату, викладачі та студенти мають постійно бути у конекті; мовні виклики: попри те, що англійська є офіційною мовою, учасник вчаться спілкуватися й іншими мовами, допомагають нові технології.

Визначимо переваги COIL:

Інституції – Поширення престижності інституції в світі

Викладачі – Трансформації розуміння процесу навчання та власної ролі

Студенти – вчаться керувати процесами та часом, вирішувати проблеми, взаємодіяти, бути громадянами світу [4].

Отже, COIL сприяє розвитку наступних складових процесу інтернаціоналізації освіти: емоційна змагальність, міжкультурні компетенції, когнітивна компетенція, міжкультурна комунікація.

Відтак, професійна підготовка потребує суттєвої науково обґрунтованої модернізації, зокрема, запровадження окремих он-лайн спецкурсів, тренінгів, майстер-класів іноземною мовою, що уможливить вирішення актуальних завдань щодо інтеграції до Європейського простору загалом, та відповідності чинної системи підготовки фахівців щодо кращих світових зразків та провідних тенденцій, зокрема.

Література

1. Suprun, D. Griban, G., Nikulochkina, O., Varetska O., & Formation of the Primary School Teachers' Information Competency in Postgraduate Education. *Postmodern Openings*, 11(3), 41-72. <https://doi.org/10.18662/po/11.3/199> Postmodern Openings ISSN: 2068-0236 | e-ISSN: 2069-9387
2. Sheremet, M; Suprun, M; Suprun, D. (2020) Future Psychologists' Readiness to Work in Conditions of Social Cohesion in Education WEB OF SCIENCE Published: Sep 2020 in *International Journal of Applied Exercise Physiology*
3. Zhuravlova L., Sheremet M., Suprun D. (2021). Results of the Examination of Primary School Students By Means of Speech Therapy *BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience* ISSN: 2068-0473 | e-ISSN: 2067-3957 2021, Volume 12, Issue 1, pages: 326-342 DOI: <https://doi.org/10.18662/brain/12.1/185>
4. Супрун Д. М. Теорія та практика професійної підготовки психологів в галузі спеціальної освіти. дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.03. Київ, 2018. 657 с.
5. Супрун Д. М. Management – a component of psychologists' professional training (Менеджмент – складова професійної підготовки психологів). Навчально-методичний посібник для студентів, слухачів магістратури та практикуючих психологів. Київ, 2019. 390с.